Ner 188. ROK 1841. CZWARTEK 19 SIERPNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

Imiona Rzymskie.
Dziś Rufina.

Imiona Sławiańskie.
Dziś Bronisława.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzień	godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiéj	Stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne uwagi
	6	27" 4' 092	+ 13°	1,5''' 30	Zaden	Pogoda z Chmurami	Deszcz
17	2	4, 952	+ 16,	3,5, 72	ZPn Zachodni słaby	Pochmurno	
	10	5, 782	+ 14,	0,5, 61	ZPł Zachodni słaby	"	

Wiadomości krajowe.

— KRAKÓW. —

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 16 do dnia 17 Sierpnia.

Rakowska Emilia ob., Zygarkiewicz Paweł, Kluszewski Tomasz, Prendowski Ludwik ob., Tabor Karol, z Polski; — Lowschin kapitan art. ross., Richter August, Dommer Amalia ob., Piątkowski Wincenty ob., Holtzer Helena ob., Batowski Alexander ob., Sobolewski Bartlomiej, z Galicyi. — Schaefer, Moritz, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Kaminski Felix ob., do Polski; — Scholtze Karol ob., Ożarowski Konstanty hr.. do Galicyi; — Prasoll Karol, do Pruss.

Wiadomości zagraniczne.

— *Paryż 3 Sierpnia.* —

Skoro protestacya królowéj Krystyny została ogłoszoną, zaraz zaczęto w rozmaity sposób tłómaczyć sobie politykę jakiéj gabinet 29 października trzyma się względem Hiszpanii. Już to od samego początku jego istnienia przypisywano mu rozmaite plany. Raz utrzymywano że jego polityka zajmuje się królową Krystyną, to znowu Don Carlosem, to wreszcie jego synami. Posunięto się nawet tak daleko, że z pewnością chciano twierdzić iż gabinet ma zamiar doprowadzić do skutku związki małżeńskie między najstarszym synem Don Carlosa i królową Izabellą i tym sposobem światły absolutyzm pana Zea, albo statuto real pana Martinez de la Rosa napowrót do Hiszpanii wprowadzić.

To prawda jednakże że gabinet o tym zamiarze królowéj Krystyny wiedział, i dla tego jak mówią nie odradzał jéj tego, ponieważ królowa miała oświadczyć że nie zamierza bynajmniéj tworzyć sobie czynnego stronnictwa, ponieważ uważa położenie Hiszpanii w téj chwili jako zupełnie rewolucyjne, i dla tego żadnego z dwóch stronnictw do stanowczych celów nie sądzi zdolném. Z tego powodu nie opierano się jéj protestacyi, owszem uważano za stosowne, że chce sobie zawarować przyszłość, i że daje hiszpanom do zrozumienia iż nie sądzi, żeby postanowienie kortezów mogło ją jéj praw pozbawić, ani nie zrzeka się ich, przez co zostawia sobie podobieństwo, że kiedyś naród zwróci się do niéj, poznawszy, iż ona może go z zamięszania rewolucyjnego wydobyć. Ale podług dobrze zawiadomionych osób, gabinet nasz nieodstąpił od polityki którą sobie od samego początku względem Hiszpanii ułożył, i która na tém zależy żeby się wcale w sprawy Hiszpanii

nie mięszać. Dodają nawet że polityka ta bardzo wzmogła wpływ francuzkoj monarchiczny w Hiszpanii, więcéj niż usiłowanie poprzedników p. Guizot którzy trzymali się jednego stronnictwa w Hiszpanii. (G. W.)

— *Londyn* 31 *Lipca.* —

Piszą z Dublina 26 b. m. Odbyło się tu dziś zgromadzenie *(meeting)* repealistów. Pan O'Connel zdał raport o istotnym stanie związku i nadziejach jakie mieć można, potém odczytał adres pod tytułem: deklaracya skarg i pretensyi ludu irlandzkiego. Oto są główne przejścia tego adresu.

«Moi przyjaciele: królowa, nasza szlachetna królowa, pragnie żywo i szczerze, aby sprawiedliwość wymierzoną została Irlandyi. Nasi nieprzyjaciele są jéj nieprzyjaciołmi, ona nosi ich pęta, jest związaną ich więzami, ale z łaską Bożą i pomocą uczciwych ludzi te pęta będą skruszone, ci nieprzyjaciele zostaną rozproszonemi, i J. K. Mość odzyszcze wolność działania. Niech każda parafia Irlandyi prześle królowéj adres, niech każdy oświadczy, że gotów jest poświęcić życie i majątek dla osoby królowéj i jéj tronu. Zapewnijmy ją że może liczyć na męztwo i wierność ludu irlandzkiego. Czy królowa będzie mogła wybrać gabinet przyjazny dla Irlandyi, czy też torysowie osięgną władzę na niejaki czas, niech nasza wierność i poświęcenie pozostaną niezmiennemi. Nie oddawajcie się rozpaczy, owszém, zachowujcie najświetniejsze nadzieje.«

»Moi przyjaciele i kochani współobywatele, mamy nieochybne źródło, narzędzie postrachu dla oranżystów, a opieki i powodzenia dla przyjaciół Irlandyi, [to jest spokojną agitacyę rozwiązania unii prawodawczéj. Znamy dobrze Irlandyę. Wiemy dokładnie z doświadczenia jakie są uczucia i życzenia ogółu jéj mieszkańców. Wiemy że przywrócenie parlamentu irlandzkiego, jest najdroższym z tych życzeń. Chcecież pomyślności i spokojności trwałéj? pracujcie nad rozwiązaniem unii prawodawczéj! To jest jedyny środek do dojścia do celu. Mówią nam że to rozwiązanie nie podobném jest do spełnienia. Ja odpowiadam że niepodobieństwo jest wyrazem który nie znajduje się wcale w dykcyonarzu wielkiego szlachetnego narodu. Jakto 9 milionów irlandczyków żąda rozwiązania i akt parlamentowy który postanowił unię] nie mógłby być odwołanym? Wiecież co jest istotnie niepodobieństwem? Oto przymusić naród aby zgiął głowę pod jarzmo uciemiężenia i niegodziwości. Połączcie się więc z nami mężowie Irlandyi, uorganizujmy związek repealu na wielką skalę. Oświadczcie spokojnie i konstytucyjnie wasze postanowienie, łącząc się z prawem i konstytucyjném stowarzyszeniem rozwiązania. Niech odgłos rozwiązania unii brzmi od jednego końca Irlandyi do drugiego. Hurah! rozwiązanie wysp!«
(podp.) Deniel O'Connel.

W New Birmingham w Irlandyi w czasie wyborów okropne były walki między katolikami i oranżystami. Ci ostatni opuścili pole bitwy straciwszy dwa powozy, ale zabili lub zranili pięciu swoich przeciwników.

W klubach zapewniają, iż parlament nie będzie zagajony przed zaczęciem października.

— *Dnia* 3 *Sierpnia.* —

Courier rozpoczyna szereg nowych wiadomości z Stanów Zjednoczonych zapewnieniem, że Mac Leod będzie niezawodnie powieszony, kończy oświadczeniem że w New-York powszechnie mniemają, że sprawa ta nie pociągnie za sobą nieporozumienia między związkiem amerykańskim i Anglią. »Rząd Stanów Zjednoczonych, dodaje wspomniony dziennik, ma mieć zamiar żądać od papieża wytłómaczenia się, względem uwięzienia jednego poddanego amerykańskiego w państwie kościelném, i mniemają, że ta sprawa skoro powszechnie znaną będzie w Ameryce, więcéj spowoduje szemrania niż proces Mac Leoda.

Względem nowéj wyprawy, która pod dowództwem sir G. G. Bremer wyszła z Indyi wschodnich do Chin, mówi *Globe*: »Mniemają, że te liczne posiłki z Indyi w początku lipca przybędą do Kantonu, jeżeli przeciwne wiatry nie przeszkodzą prędkiéj żegludze. Późna pora roku nie dozwoli może téj wyprawie téj jeszcze jesieni udać się w górę rzeki Peiho. Jednakże komodorowie nie pozostaną bezczynnemi, jeśliby cesarz chciał trwać przy swoim nieroztropnym oporze i przez to zmusił nas do stanowczo nieprzyjacielskich kroków. Nasze wojska będą mogły na nowo zająć wyspę Czusan, a paropływy udadzą się do północnych portów, aby tym sposobem przygotować operacye, które rozpoczną się z początkiem wiosny 1842 roku.

Zajęcie Heratu przez wojsko angielskie, na co podług raportów wschodnio indyjskich tamtejszych szach czyli raczéj powodujący nim minister zezwolił, uważane jest przez *Globe* jako środek, który zabezpieczy spokojność w kraju między Kandahar i Kabulem i do pacyfikacyi państwa Sind bardzo się przyłoży, a zarazem postawi Anglię w możności bacznego uważania poruszeń Persyi.

Podług artykułu giełdowego dziennika *Times* jeden z ważniejszych domów handlowych londyńskich miał otrzymać nowsze wiadomości z Chin, które przybyły do Singapore w chwili odejścia ztamtąd poczty, i podług których, były komisarz cesarski Kiszin, tudzież kapitan jednego kupieckiego statku angielskiego zostali na rozkaz cesarza uduszonemi. Ta wiadomość jakkolwiek nie bardzo zasługująca na wiarę, spowodowała jednak tak znakomite spekulacye na herbatę, że cena jéj o dwa do trzech pensów na funcie podniosła się. (G. W.)

— *Od granic włoskich* 26 *Lipca.* —

Niedawne było w Genui zebranie się różnych członków rodziny Bonaparte. Hrabia Surviliers (Józef Bonaparte) chciał jak wiadomo obrać tam stałe zamieszkanie, i już w tym celu najął piękną willę w okolicy i kupił pałac w mieście. Kiedy nagle zaszła zmiana któréj powody nie są dotąd wiadome, a w skutku których hrabia Surviliers pośpieszył odnająć willę innéj osobie. Hieronim i Ludwik Bonaparte znajdują się we Florencyi gdzie Józef mieszkanie swoje przenieść zamyśla, i tylko xiąże Kanino bawi jeszcze w Genui używając kępieli morskich. (G. W.)

— *Od granic tureckich* 24 *Lipca.* —

Podług raportów z Alexinezze, Jakób pasza nie przestaje postępować z największą łagodnością względem wzburzonych mieszkańców chrześciańskich w Bulgaryi, przez co spokojność i bezpieczeństwo do zbiegłych na ziemię serbską, którzy jeszcze nie powrócili do ojczyzny, wydał on wezwanie w bardzo łagodnych wyrazach, aby w ciągu 21 dni powrócili, zapewniając im zupełne zapomnienie przeszłości. Przytém oświadcza, że domy ich odbudowanemi będą i szkody poniesione ile się tylko da wynagrodzone zostaną i przytém mają mieć prawo złożyć skargi swoje w Konstantynopolu u stóp tronu, za pośrednictwém własnéj deputacyi. Rząd serbski zadaje sobie wszelkie trudy aby zbiegom natchnąć zaufanie, i skłonić ich do uczynienia zadość temu wezwaniu.

Z Bucharestu donoszą, że xiąże Ghika zamknął posiedzenia zgromadzenia jeneralnego wołoskiego, nie bardzo zadowolony z ducha rezultatów. Szczególnie xiąże ma być z tego niezadowolonym, że zgromadzenie nie uczyniło nic dla ulżenia stanowi wiejskiemu i z tego powodu miał zagrozić iż rząd nie będzie się mięszał, jeśliby przyszło do zajść gwałtownych między ciemiężonym stanem kmiecym i jego ciemięzcami. Ta groźba musiała znowu wielkie wzburzenie spowodować, i w skutku tego minister sprawiedliwości prosił o dymissyą; Jak słychać, chce on z swemi dwoma synami udać się do Paryża aby ich tam wychować. (G. W.)

— *Alexandrya* 19 *Lipca.* —

Mehmed Ali zdaje się być coraz bardziéj zadowolonym z swego położenia. Każe on rozpoczęte fortyfikacye daléj posuwać i niedawno obstalował we Francyi i Belgii działa a la Paixhans. Przybyły wczoraj z Beirut paropływ angielski donosi, że anglicy przyśpieszają bardzo obwarowanie Akry. Ten statek spotkał we dwa dni po wypływie z Bejrut dywizyę angielską liczącą 15 żagli, z którą połączył się bryg francuzki i która zdawała się płynąć do Kandyi. (G. W.)

— *Smyrna* 14 *Lipca.* —

Podług tutejszego *Journal* nic nowego nie zaszło na wyspie Kandyi do dnia 3 b. m. Cała równina i prowincya Apokorona poddały się, a powstańcy trzymają się w górach Sfakia, których główne przystępy są przez nich strzeżone. Eskadra blokująca turecka, codziennie zabiera statki które z bronią i amunicyą przybywają z Grecyi. Fregata *Minerva* ciągle znajduje się w porcie Kanea. (G. W.)

— *New-York* 17 *Lipca.* —

Rozstrzygnienie najwyższego sądu w sprawie Alexandra Mac Leod już nastąpiło. Sąd ten nie chciał zadość uczynić wnioskowi adwokata pana Mac Leod, to jest aby oskarżony został wypuszczony na wolność. Rozstrzygnienie na tém się zasadza, że pan Mac Leod jako oskarżony o morderstwo i podpalenie stósownie do przepisów powinien być oddany zwyczajnym sądom. Mniemano z początku, że ten wyrok sądu najwyższego New-York da téj sprawie tak stanowczy obrót, że posłowi angielskiemu panu Fox, nic innego nie pozostałoby jak zażądać paszportów i że przyjdzie może do nieprzyjacielskich kroków między Anglią i Stanami Zjednoczonemi dla tak błahéj sprawy, ale tutejszy *Inquirer* czyni uwagę, że jeszcze nie są wyczerpane wszystkie instancye i że adwokat pana Mac Leod może jeszcze żądać rewizyi wyroku przez sąd rewizyjny stanu New-York, i że jeśliby tenże sąd zupełnie zgodnie z wyrokiem w mowie będącym postanowił, pozostaje jeszcze apelacya do najwyższego sądu Stanów Zjednoczonych. Podług innego raportu adwokat pana Mac Leod miał w skutku porozumienia się między posłem angielskim panem

Fox i sekretarzem stanu do wydziału spraw zagranicznych w Stanach Zjednoczonych panem Webster, zrzec się apelacyi, i proces przed zwykłym sądem ma się odbyć jak można najprędzéj, które to postanowienie powziętém być mogło na zasadzie pewności dowiedzenia, że pan Mac Leod nie znajdował się wcale przy spaleniu statku parowego *Caroline*. (G. W.)

— *Bombaj* 19 *Czerwca*. —

Friend of Indya donosi, że podług pewnéj pogłoski ministrowie chinsey i lud, podali petycye do cesarza, aby zawarł pokój, ale to więcéj jeszcze rozżarzyło jego zapalczywy gniew przeciw Anglikom. Trudno zatem spodziewać się, żeby zdobycie Kantonu, które bezwątpienia wkrótce nastąpi, mogło go ułagodzić. Ale ten sam dziennik wprost oświadcza, że gdyby zaraz z początku wystąpiono z należytą energią, nie straconoby całego roku na bezpożytecznych układach, i utrzymuje, że nie instrukcye lorda Palmerston są temu winne, ale słabość admirała i kapitana Elliot, bo lord Palmerston zalecił wprawdzie jak największe oszczędzanie życia i własności chinczyków, ale nie zabraniał silnych środków w właściwéj porze.

Z Pendszabu donoszą, że powstanie wojskowe coraz się więcéj szerzy; i że zamięszanie wszelkich stosunków wkrótce tak będzie wielkie, że nie będzie można zwlóczyć dłużéj wymarszu wojska angielskiego zgromadzonego na granicy. Radsza Golab Sing wkroczył w dniu 4tym maja w 2,000 ludzi do Kaszmiru. Dian Sing jego brat, maszeruje przeciw Czusnm, a 10,000 jego wojska doszło w dniu 6 maja do Lahory.

W Afganistanie dnia 20 kwietnia mała twierdza Argony w bliskości Kelatu, w któréj osiadł jeden naczelnik zbuntowany przeciw szachowi Sudczy, została zdobytą przez wojsko angielskie pod dowództwem kapitana Beatson, które przy téj okoliczności około 80 ranionych i 6 poległych straciło.

Nepalesowie pozwolili sobie znowu kilkakrotnych napadów na ziemi angielską i mniemają z tego powodu, że może przyjść do wojny z niemi.

W Kalkucie znajduje się teraz trzech exmonarchów. Dost Mohamed Chan, zbiegły xiąże wyspy Johanna, i jeden Serdar z Pendszabu. (G. W.)

Doniesienia Urzędowe.

Nro 6,010.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI W SENACIE RZĄDZĄCYM

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i jego Okręgu

Z mocy reskryptu Senatu Rządzącego w dniu 19 lipca r. b. do Nru 3938 D. G. zapadłego, Wydział Spraw Wewnętrznych, podaje do publicznéj wiadomości: iż w dniu 24 sierpnia r. b. o godzinie 10 z rana odbędzie się w biórze Wydziału licytacya *in plus* na wydzierżawienie na lata trzy następne poczynając od dnia 1 października r. b. realności N, 220 przy ulicy Franciszkańskiéj położonéj a do dziekanii WW. Świętych należącéj; cena pierwszego wywołania w kwocie złp. 500 ustanawia się, wzywa przeto Wydział wszystkich chęć wzięcia w dzierżawę realności téj mających, aby w dniu i miejscu wyżéj wyrażonym wraz z *vadium* w ilości złp. 50 oznaczoném stawić się zechcieli, gdzie przedewszystkiem odczytane zostaną warunki téjże dzierżawy, o których każdego czasu w biórze Senatora nad O. M. i F. J. P. czuwającego dowiedzieć się można.

Kraków d. 27 lipca 1841 r.

Senator prezydujący,
J. Księżarski.

(3r.) Za referendarza *Rajski*.

LOTERYA KRAJOWA.

W 955 ciągnieniu dnia 18 Sierpnia 1841 r. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały następujące numera:

35. — 69. — 30. — 80. — 40.

Przyszłe ciągnienie 956 przypada dnia 25 Sierpnia 1841 r.

Doniesienia prywatne.